

حرف های تلخ «آنا مراد»

یک سال و نیم پیش بود که ستون های چوبی خانه نوازنده چیره دست موسیقی تر کمن به خاطر موریانه ای که به جانش افتاده بود، با پای کارآمدن مسئولان تخریب و قرار شد خانه‌ای نو ساخته شود. اما هر روز که می گذرد، ناامیدی بیشتر در حرف های آنا مراد

ادبیات کودک و نوجوان؛ طفلی که قد نکشید

مر تصوی

آهسته، آهسته گام بر می دارد، گاهی می افتد و می دود این کودک ادبیات کودک در دنیای رنگارنگ خراسان شمالی؛ دنیایی که نه کودکانش سهم چندانی و نه فعالانش دلی خوش از آن دارند. اگرچه همگی متفق القول اند که این خطه ظرفیت هایی دارد که می تواند دریچه ای را به دنیای ادبیات بومی کودک و نوجوان بگشاید اما شاید کمی نگاه دلسوزانه و مهربانانه به این گونه ادبی و جنب و جوش در میان اهالی علاقه مند و نظارت بر تولیدات آن بتواند جریان ایستای روزهای ادبیات کودک و نوجوان را به تحرک وا دارد و بر سر زبان ها بیندازد. «داوری» که از فعالان عرصه ادبیات کودک و نوجوان استان و چهره ای شناخته شده در این حوزه است به طرح این پرسش می پردازد که آیا حامی در استان وجود دارد و از ادبیات کودک کسی پشتیبانی می کند؟ وی می گوید: اگر هم وجود دارد، لافاقل من در جریان نیستم.او می پرسد: آیا ناشرانی که در مرکز استان فعالیت می کنند تا به حال به این فکر افتاده اند که می توان کتاب کودک چاپ کرد؟ و در ادامه می گوید: اگر فردی هم وجود داشته باشد با این شرایط ترجیح می دهد پول چاپ را

از نویسنده بگیرد و اثر را با تیراژی محدود چاپ کند. سراینده مجموعه «یک قاچ هندوانه» از این که روزگاری دل مان خوش بود که می شود از کتاب فروشی های کانون کتاب خوب خرید اما گویا چند وقتی است بنا به دلایلی نامعلوم این کتاب فروشی ها تعطیل شده اند، سخن می گوید و آرزو می کند کتابخانه های کانون از این اتفاق مصون بمانند. «داوری» بخشی از این کم کاری را مربوط به علاقه مندان به ادبیات کودک و بخشی را مربوط به متولیان امر می داند و بر این باور است: در حالی که دستگاه هایی همچون فرهنگ و ارشاد اسلامی و آموزش و پرورش می توانند حمایت کنند اما مدام از دیگر فعالان در عرصه ادبیات کودک و نوجوان، از این که این حوزه در کشور عمر چندانی ندارد، سخن می گوید و معتقد است: اگر چه ادبیات کودک و نوجوان، جغرافیا برادر نیست اما این گونه ادبی در خراسان شمالی نتوانسته است در مقایسه با استان های دیگر چندان قدم قلم کند.این فعال ادبی به این نکته هم اشاره می کند: اگرچه در استان نویسندگانی داریم که در حوزه ادبیات کودک و نوجوان کار کردند

رستگاری» رخنه می کند و او به، به سرانجام نرسیدن این وعده ها بیشتر از گذشته ایمان می آورد. حرف هایش در عین سادگی تلخ است وقتی از پیگیری هایش و پاسخ هایی که باز هم آب پاکی را روی دستش می ریزند، صحبت می کند. می گوید، بارها سعی کرده ام مهر سکوت بر لبم بزنم وقتی می دانم این راه به جایی نمی رسد اما درددل هایم تمامی ندارد تا زمانی که بی سرو سامانی ام ادامه دارد. دل پر درد «آنا مراد» به دنبال بهانه نیست، وقتی از ارزش قائل نشدن

ادبیات کودک و نوجوان؛ طفلی که قد نکشید

اما به نظر می رسد ظرفیت مغفول و پنهان ماجرا بهره نگرften از گویش ها و زبان های اقوام است که می تواند فرصت غنی و قوی باشد برای این که بتوانیم ادبیات کودک و نوجوان مان را با محوریت زبان مادری تقویت کنیم.او البته به فعالیت های صورت گرفته در خصوص این ظرفیت هم گریزی می زند و این که چگونه برخی استان ها به واسطه برخورداری از یک لهجه یا گویش، چنان در این عرصه به طرماطراق وارد شدند که گویی ادبیات کشور مدیون آن هاست در حالی که خراسان شمالی به مراتب از آن ها قوی تر و غنی تر است اما مغفول مانده است.از نگاه «عسکری» این زمانی میسر است که جریان ادبیات کودک و نوجوان تقویت شده باشد، در حالی که این گونه نیست. سراینده مجموعه «پلخمو» ضمن اظهار تاسف از این که پردازشگری در حوزه آداب و رسوم و باورها و مثل ها نداشتهیم در حالی که این ها مقدمه ورود به ادبیات کودک و نوجوان است، تصریح می کند: به نظر می رسد اگر ادبیات کودک و نوجوان بومی و محلی مد نظر باشد، می توان از این بستر به ادبیات بزرگ سال و حتی ادبیات فارسی ورود کنیم.او البته این نکته را هم متذکر می شود که اگر بتوانیم ادبیات کودک و نوجوان بومی منطقه خودمان را به

قاصدک

۵ پروژه فرهنگی در سبد پیشنهادی برای سفر کاروان تدبیر و امید به خراسان شمالی قرار گرفت.معاون توسعه مدیریت و منابع اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان شمالی به پروژه های مصوب شده برای سفر کاروان تدبیر و امید به استان اشاره کرد و تالار فرهنگ و هنر دوبرار، مجتمع های فرهنگی و هنری جاجر، گرمه و فاروج و راز و جرگلان را در زمره پیشنهادهایی که در سبد سفر ریاست جمهوری برای مصوب شدن

قرار گرفت، بیان کرد.«طهماسبی» اختصاص ۴۰ میلیارد تومان برای ساخت و تجهیز تالار فرهنگ و هنر بجنورد، ۵ میلیارد تومان برای مجتمع های فرهنگی و هنری گرمه، جاجر و فاروج و ۲ میلیارد تومان برای مجتمع فرهنگی و هنری راز و جرگلان را نیاز این ۵ پروژه برای به سرانجام رسیدن دانست که در صورت تخصیص صد درصدی می توان در آینده ای نزدیک شاهد بهره برداری از آن ها بود.این مقام مسئول به تالار فرهنگ و

فراز و فرود شعر خراسان شمالی از نگاه شاعران

مرتضوی- این بار کلمات از نوعی دیگر باریدن گرفت بر دشت «گلشن» و این صدای پای شعر بود که بدجور در فضا پیچیده بود؛ ملودی عطرآگین که تو را فر می خواند تا دمی بنشیني و نوش جان کنی این هجارا، شعر تو را او می داشت تا برگی بچینی از این دشت و بر شوی از واژگان. چهارشنبه شب بجنورد میزبان محفلی بود از شعر رمضوی و شاعران مطرح کشور و استان گرد هم آمده بودند. سهم ما از این محفل این بود که شعر خراسان شمالی را از نگاه شاعران مهمان به نقد بنشینیم و ببینیم در کجای این قله ایستاده ایم.

«پورحاجیان» از مهمان هایی است که سال هاست دستی در شعر دارد و خصوصیت خوب شعری خراسان شمالی را جا دادن دو طیف شعری کلاسیک سنتی و مدرن و سپید و نو در خود می داند، به گونه ای که معتقد است: تقریبا عصاره و چکیده ادبیات معاصر و گذشته را از نظر زبان شعری، ساختار و فرم می توان در این خطه به طور مختصر مرور کرد.او ظرفیت های شعر این خطه را بسیار خوب می داند و بر بیشتر شدن مرودات با مرکز و پر و بال دادن به شاعر توجّه به این که باور دارد شعر کلاسیک سرایان این خطه هنوز فرم جدیدتری به خود نگرفته است بر این مسئله که شاعران باید بیشتر در ادبیات نوین کلاسیک قدم بزنند، تأکید می کند.او از این که انتخاب واژگان سخن خراسان شمالی عقب تر از شعر کلاسیک نوست، سخن می گوید و حرکت به سمت غزل کلاسیک نو و استفاده از واژگان امروزی را به گونه ای که شعر به ابتذال کشیده نشود و از خمیر مایه شعری برخوردار باشد، خواستار می شود.

یادداشت سردار «سلیمانی» بر کتاب «سربلند»

سردار «قاسم سلیمانی» فرمانده سپاه قدس پس از خواندن کتاب «سربلند» یادداشتی را بر این کتاب نوشته است. به گزارش باشگاه خبرنگاران پویا، کتاب «سربلند» مستند داستانی از کودکی تا شهادت شهید مدافع حرم محسن حججی است.

این اثر مخاطب را با ابعاد مختلف شخصیتی شهید آشنا می کند؛ ابعادی را زوایه دید خانواده، دوستان و هم‌زمان شهیدش. کتاب «سربلند» داستان زندگی شهید حججی به قلم نویسنده کتاب عمار کلب، محمدعلی جعفری است.

متن یادداشت سردار سلیمانی به این شرح است:

«بسمه تعالی»

سلام بر حججی که حجتی شد در چگونه زیستن و چگونه رفتن.

فدای آن گلویی که همچون گلوی امام حسین(ع) بریده و سلام بر آن سری که همچون سر مولای شهیدان دفن آن نامشخص و به عرش برده شد.

دخترم آن ها را!الگو بگیر و مهم ترین شادی آن ها عفت و حجاب است. »

بر بال خیال

غربت

سهم من از غربت
دست هایی است
که تنهایی شان را
به تو دخیل می بندد
و سهم تو از غربت
جهانی
که به پابوست
می شتابد

آذر قلی نژاد

روزنه

ابرها
به هوای بارانی شدن
در آسمان تو
گام برمی دارند
مورچه ها
به شوق رسیدن به تو
بال درآورده
و به سوی آسمان پرواز می کنند
کلمات در هم
چون شعری
از دهانم می گریزند
تا در پناه نام تو
به خواب زمستانی فرو روند
پروانه وار
تورا می جویم
و به روزنه ای در شب
دل می بندم

پوریا مقیمی

امثال حکم

خبر بخواز تا خبر بوه دری طّه

ضرب المثل ها در بین اقوام متأثر از تجربیات گذشتگان است که پرداختن به آن اندیشه ها و تجربیات گذشتگان و دانش ها و حکمت های آن ها را به ما منتقل می کند. در این شماره به یکی از ضرب المثل های قوم کرمانج از زبان «فرامرز نورمحمدزاده» می پردازیم. وی با اشاره به ضرب المثل «خبر بخواز تا خبر بوه دری طّه» به معنای این است که « سعی کن نیکی بخواهی تا نیکی به در خانه تو بیاید»، می گوید: در واقع این مثل بیانگر این است که «تو نیکی میکن و در دجله انداز، که ایزد در بیابانت دهد باز».

اخبار فرهنگی

در اسفراین بر گزار شد؛

عصر شعر «مهر و کرامت»

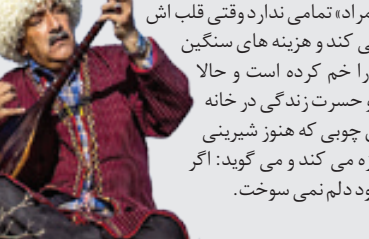
نجفیان- رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی اسفراین از برگزاری عصر شعر «مهر و کرامت» به مناسبت دهه کرامت در مجتمع فرهنگی و هنری نسیم این شهرستان خبر داده؛ آیینی که با بزرگداشت و تکریم شاعر پیش کسوت «موسی الرضاعلی نیا جوشقانی» همراه و کتاب «شهریوم بدون تو پاییزی می شود» حاوی اشعار «سمیه حسین زاده» غزل سرای اسفراینی و دبیر انجمن شعر جوان این شهرستان رونمایی شد.به گفته «رضا اربغانی»، ۱۲ شاعر اسفراینی در این آیین فرهنگی به شعرخوانی پرداختند و شاعر پیش کسوت «موسی الرضا علی نیا جوشقانی» تکریم و «سمیه حسین زاده» دبیر انجمن شعر جوان اسفراین تجلیل شد.

نقش بی بدیل ادبیات آیینی در انتقال مفاهیم دینی

معاون فرهنگی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی در آیین شب شعر ملی رضوی که چهارشنبه شب با حضور تعدادی از شاعران برجسته کشور در بجنورد برگزار شد، این محفل را از برنامه های ایام دهه کرامت و در راستای توسعه و ترویج فرهنگ و سبک زندگی رضوی خواند و گفت: ظرفیت های موجود در حوزه فرهنگ و هنر دارای لطافت های خاصی و در انتقال معانی، مفاهیم و ارزش های دینی بسیار تأثیرگذار است و از این رو بر این مسئله که در این راستا نباید از نقش بی بدیل شعر به ویژه ادبیات آیینی غافل شویم، تأکید کرد.«رضارضایی» با اشاره به جایگاه ادبیات آیینی از این مقوله به عنوان یکی از عوامل مهم تربیتی و انتقال دهنده ارزش ها که باید به درستی از آن بهره گرفت، یاد کرد و برگزاری شب شعر ملی رضوی را در راستای تقویت و ترویج ارزش های دینی موثر دانست.

مفاخر استان به روایت دوربین «اسکویی»

ضیغمی- «مهرداد اسکویی» پژوهشگر و عکاس ایرانی و مستند ساز مطرح که مهمان بجنودی ها بود خبر از عکاسی برای کتاب مفاخر خراسان شمالی داد.این هنرمند که تاکنون جوایز مختلف داخلی و خارجی را به دست آورده از سال گذشته پروژه بزرگ عکاسی از مفاخر ۳۰ استان کشور را آغاز کرده است. او از همکاری مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان شمالی برای عکاسی از مفاخر استان ما گفت که این مسئول عکاسی از مفاخر را به عنوان یک طرح منطقه ای، استانی و ملی در دستور کار خود قرار داده است.«اسکویی» به عکاسی از ۴۴ تا ۵۵ چهره بزرگ هنری، فرهنگی و ادبی در خراسان شمالی اشاره کرد و امیدوار است طی ۶ ماه از این استادان عکاسی و کتاب را آماده کند و به دوزبان با سه زبان فارسی، انگلیسی و فرانسه آماده شود.

این مسئله که نمی توان گفت جریانی در حوزه ادبیات کودک و نوجوان وجود ندارد، لازمه رونق این جریان ایستا در استان را در گرو جریانی چند سویه میان فعالان این عرصه، رسانه ها و متولیان می داند و بر بی مهری های صورت گرفته در این وادی صحه می گذارد. «برهمنده» از نبود نظارت بر نشر کتاب ها کلاهه دارد و بر ضرورت بهره گیری از کارشناس متخصص در این زمینه تأکید می کند.

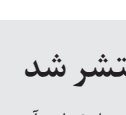
هنر در زمره پروژه های ملی- استانی که طرح مطالعاتی آن از سال ۸۷ شروع شد و قرار بود ۲۶ ماهه به اتمام برسد، اشاره کرد و گفت: این پروژه از ۴۵ درصد پیشرفت فیزیکی برخوردار است.پروژه مجتمع های گرمه و جاجر، ام از سال ۸۵ آغاز شده و بیش از ۷۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد که می تواند با تخصیص این اعتبارات و قرار گرفتن در زمره مصوبات سفر ریاست جمهوری در کنار مجتمع فاروج رنگ بهره برداری به خود بگیرد.

از آن جایی که باور دارد شرط نیاز به پرورش ذهنی دارد، خواندن اشعار خوب، درگیری ذهن با شعر، طی کردن فرایند حفظ خلاق در کنار تجربه هستی شناختی شعر را به شاعران توصیه می کند تا منجر به خلق آن شود و اعتلای شعر را به دنبال داشته باشد.

«هادی منسوری» با مرزبندی جغرافیایی برای جریان شعر مخالف است و ظرفیت های این خطه را جدا از دیگر مناطق استان های خراسان نمی داند و البته این را هم می گوید که شاعران خراسان شمالی در زمینه شعر کلاسیک خوب کار کردند اما در عرصه شعر سپید کمتر شاعرانی را دیدیم که خوب کار کرده یا این گونه شعری را جدی گرفته باشند. اگر چه از نگاه او ظرفیت های شعری خراسان شمالی تحت تأثیر آب و هوای این منطقه است و

این خطه به واسطه برخورداری از آب و هوای خوب، می تواند شاعران خوبی داشته باشد، اما معتقد است این ظرفیت وجود دارد در صورتی که سرمایه گذاری صورت بگیرد و نهادهای فرهنگی در این حوزه پیشگام باشند. دکتر «جعفری بسب» که سال هاست مراوداتی با شاعران این شهر دارد، اگرچه می داند این خطه شاعران خوبی به زبان های محلی همچون کردی و ترکی دارد، اما به لحاظ آشنایی اش با شاعران پارسی گو، شعر جوان دهه ۷۰ تا ۸۰ را پویا می داند.او از این که حضور در محفل شعر رضوی نمی تواند نگاه دقیقی را از وضیت شعری پیش رویش بگذارد و نگاه کاملی را ارائه دهد، سخن می گوید و البته یکی از روش هایی که می تواند شعر این خطه را پویا تر کند، ارتباط شاعران محافل ادبی با یکدیگر بیان می کند و می گوید: به نظر می رسد باید انجمن های ادبی تمهیداتی بیندیشند تا شاعران استان های همجوار با اندیشه ها و افکار هم آشنا شوند.

فراخوان جشنواره قصه‌گویی منتشر شد

فراخوان بیست‌ودومین جشنواره بین‌المللی قصه‌گویی با شعار «آینده ساختنی است» از سوی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان منتشر شد. به گزارش ایسنا، این دوره از جشنواره در دو بخش قصه‌گویی صحنه‌ای و ۹۰ ثانیه‌ای آذر ۱۳۹۸ برگزار می‌شود. بر اساس این گزارش، بخش صحنه‌ای شامل مسابقه ملی و بین‌المللی است که شرکت‌کنندگان بخش مسابقه ملی دختران و پسران (نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ سال)، زنان و مردان (۱۸ سال به بالا) و مادر بزرگ‌ها و پدر بزرگ‌ها هستند. همچنین در بخش مسابقه بین‌المللی، برگزیدگان ۲۱ دوره گذشته جشنواره قصه‌گویی در مراحل منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی و قصه‌گویان و مجریان دارای سابقه اجرا در رسانه ملی و تئاتر کشور به همراه داوطلبان سایر کشورها می‌توانند شرکت کنند. در بخش قصه‌های ۹۰ ثانیه‌ای اگرچه همچون دوره قبل تمام گروه های سنی از سراسر کشور می‌توانند با موضوع «قصه زندگی من» در فیلمی به مدت ۹۰ ثانیه، امیدها، شادی‌ها و آرزوهای زندگی خود را به شیوه‌ای مستندگونه روایت کنند اما موضوع جدیدی با عنوان «شهر من تهران» ویژه شهروندان ساکن پایتخت به این بخش اضافه شده است.